

GDAŃSK

edukacja

do

kultury

GDAŃSK

klasy IV–VIII SP

Poznajemy język teatru

AUTORKA SCENARIUSZA:

Adam Gibki

edukacja
teatralna

edukacjadokultury.gdansk.pl

TEMAT ZAJĘĆ:

Poznajemy język teatru

edukacja

do

kultury

GDAŃSK

ZAKRES TEMATYCZNY:

teatr

ODBIORCY:

klasy IV–VIII SP

PRZEDMIOTY:

język polski, godzina wychowawcza,
muzyka, języki obce

90
minut

TREŚCI Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej i regionalnej; rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania; rozwijanie kompetencji takich jak: kreatywność, innowacyjność; wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat; kierunkowanie ucznia ku wartościom; sprawne komunikowanie się w języku polskim; poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł; praca w zespole.

METODY PRACY

- ◆ praca w zespole dwu-trzyosobowym
- ◆ praca z fragmentem muzycznym
- ◆ praca z rekwizytem
- ◆ burza mózgów

MATERIAŁY

- ◆ fragment spektaklu *Cztery pory roku* dla najmłodszych widzów oparty na ruchu oraz muzyce, [youtube.com/watch?v=27CxJax5Xh0](https://www.youtube.com/watch?v=27CxJax5Xh0), dostęp 28.07.2022
- ◆ fragment utworu muzycznego Antonio Vivaldi'ego – *Cztery pory roku* – *Lato*, cz.1 *Allegro non molto*
- ◆ rekwizyt: krzesło.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Poznanie elementów spektaklu teatralnego

Nauczyciel/nauczycielka inicjuje rozmowę z uczniami i uczennicami na temat elementów spektaklu teatralnego. Zapisuje pomysły uczniów i uczennic na tablicy (np. aktor, scena, scenariusz/dramat, muzyka, scenografia, rekwizyty). Grupa omawia, jak rozumie poszczególne hasła. **Warto stworzyć hasłową notatkę na tablicy.**

2. Analiza fragmentu przedstawienia

Nauczyciel/nauczycielka prezentuje uczniom i uczennicom fragment spektaklu *Cztery pory roku* w reżyserii Tomasza Maślakowskiego (link w materiałach). Inicjuje rozmowę o ich wrażeniach. Jeśli uczniowie i uczennice sami/same nie zwrócą na to uwagi, dopowiada, że był to **fragment spektaklu dla najmłodszych widzów – tzw. teatr dla najjańów**. Pyta uczniów/uczennice, co jest charakterystyczne dla tej formy (**teatr bez słów, oparty na ruchu i dźwiękach**).

3. Zaaranżowanie klasowej przestrzeni

Nauczyciel/nauczycielka wyznacza w klasie przestrzeń – małą scenę (można wyznaczyć ją taśmą malarską – najlepiej w kształcie koła). Następnie w tej przestrzeni zaprasza uczniów i uczennice na krótką rozgrzewkę – gimnastykę ciała (głowa, szyja, barki, ręce, dłonie, nogi, stopy).

4. Słuchanie muzyki klasycznej

Nauczyciel/nauczycielka dobiera uczniów i uczennice w 2–3 osobowe grupy. Następnie odtwarza fragment utworu muzycznego (Antonio Vivaldi – *Cztery pory roku – Lato, cz.1 Allegro non molto*). Uczniowie i uczennice słuchają i starają się wyobrazić sobie, o czym jest ten utwór.

5. Tworzenie haseł

Nauczyciel/nauczycielka inicjuje burzę mózgów, uczniowie i uczennice wymyślają dowolne, **twórcze hasła**, na podstawie którego można by było pokazać **krótką scenę z użyciem krzesła**, np. zaręczyny, karmienie tygrysów, burza w mieście. Uczniowie i uczennice spisują hasła na kartkach i wrzucają je do miski.

Następnie każda z grup losuje jedną kartkę z hasłem.

6. Przygotowanie etudy teatralnej

Nauczyciel/nauczycielka raz jeszcze odtwarza fragment muzyczny, ale tym razem uczniowie i uczennice myślą o scenie z kartki. Po wysłuchaniu muzyki pracują w grupach. **Zadanie polega na wymyśleniu wspólnie sceny do wylosowanej historii** na kartce w formie scenariusza. **Grupy mają za zadanie wykorzystać w scenie jeden z przedmiotów z klasy – krzesło.** Na wykonanie zadania uczniowie i uczennice dostają 10 minut. Następnie prezentują swoje pomysły, odgrywając krótkie sceny przy akompaniamencie muzyki. Po zakończeniu prezentacji wszystkich scen wszyscy siadają wokół sceny i każda z grup opowiada, dlaczego właśnie tak zinterpretowała hasło z kartki i jaka była **rola krzesła**.

7. Rozmowa o „doświadczeniu teatru”/podsumowanie

Na koniec nauczyciel/nauczycielka inicjuje (siedząc w kole na podłodze) **podsumowującą dyskusję** z uczniami i uczennicami, przywołując raz jeszcze hasła, które zostały wymienione na początku lekcji (zapisane na tablicy). Uczniowie i uczennice opowiadają, czy dzięki uczestnictwu w zajęciach, „doświadczeniu teatru na własnej skórze”, mogą powiedzieć więcej o przywołanych na początku zajęć elementach spektaklu teatralnego.

PROPONOWANE WARIANTY POSZERZAJĄCE TEMATYKĘ LEKCJI:

- ◆ wycieczka do teatru na spektakl dla najmniejszych,
- ◆ warsztaty teatralne w instytucji kultury.

Edukację teatralną warto rozwijać poza szkołą. Skorzystaj z oferty edukacyjnej gdańskich instytucji kultury:

- ◆ Miejski Teatr Miniatura
- ◆ Gdański Teatr Szekspirowski
- ◆ Opera Bałtycka w Gdańsku
- ◆ Teatr Wybrzeże
- ◆ Gdański Archipelag Kultury

ODWIEDZ NAS: edukacjadokultury.gdansk.pl

MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE

1. R. Henriques, *Teatr. Zadaniariusz*, Wyd. Tako
2. O teatrze najnowej:
 - ◆ [alicjarubczak.wordpress.com/teatr-dla-najnajmlodszych dostęp z dnia 12.11.2021]
3. Wyjaśnienia podstawowych terminów teatralnych:
 - ◆ **aktor**, [encyklopedia.pwn.pl/szukaj/aktor.html dostęp z dnia 16.03.2022]
 - ◆ **scena**, [encyklopedia.pwn.pl/szukaj/scena.html dostęp z dnia 16.03.2022]
 - ◆ [encyklopediateatru.pl/hasla/373/scena-pudelkowa dostęp z dnia 16.03.2022]
 - ◆ **scenariusz**, [encyklopedia.pwn.pl/szukaj/scenariusz.html dostęp z dnia 16.03.2022];
 - ◆ **dramat**, [encyklopediateatru.pl/hasla/69/dramat dostęp z dnia 16.03.2022]
 - ◆ **scenografia**, [encyklopediateatru.pl/hasla/64/scenografia dostęp z dnia 16.03.2022]
4. A. Vivaldi, *Cztery pory roku*, muzykotekaszkolna.pl/kanon/antonio-vivaldi-cztery-pory-roku-lato

BANK (DODATKOWYCH) POMYSŁÓW:

- ◆ Scenariusz można wykorzystać przy omawianiu lektur (*Zemsta* A. Fredry, *Baladyna* J. Słowackiego).
- ◆ Podczas zajęć wychowawczych warto przeprowadzić warsztaty: „Krzesło – moc inspiracji” (integracja klasy, zabawa).
- ◆ Praca pisemna: „Krzesło w moim domu” – opis przedmiotu.
- ◆ Zadanie plastyczno – literackie pt.: „(Nie)zwykłe krzesło” opowiada o tym, co ważne...” – zajęcia zainspirowane picturebookami Iwony Chmielewskiej (*Cztery zwykłe miski*, Wyd. FORMAT, Wrocław 2016; *Kłopot*, Wyd. Wytwórnia, Warszawa 2016; *O tych, którzy się rozwijali*, Wyd. Media Rodzina, Poznań 2013).
- ◆ Krzesło w artystycznej odsłonie – prace znanych artystów i ich krzesła (prezentacja). Lekcja zainspirowana książką Ewy Solarz, *D.E.S.I.G.N. Domowy elementarz sprzętów i gratów niecodziennych*, Wyd. Dwie Siostry, Warszawa 2013.